

ЦѢНАТА

на
в. „НЕДѢЛЯ“
е:Въ България за година 4 лева
За шесть мѣсеци 2.50
„ три „ 1.50

Въ странство:

За година 5 лева
„ шесть мѣсеци . . . 3 „
„ три „ 2 „Неплатени писма не се прие-
матъ.

Абонамента въ предплатата.

Единъ брой 20 стотинки.

НЕДѢЛЯ

ВСИЧКО

Що се отнася до вѣстника
писма, ръкописи, и пр. да се
испраща до Редакцията въ Плѣ-
вентъ а пари до администратора
Д. М. Шапкароевъ.Неупотребени ръкописи връ-
щатъ се обратно, само ако сж
придружени съ нуждитѣ за то-
ва пощ. марки.За обявленията на сжд. прис-
тави се плаща по 10 ст. на дума,
ако се публикуватъ по три па-
ти по 5 ст. За срочни (шестмѣ-
сечни или годишни) обявления се
платятъ важни отетжини.

Единъ брой 20 стотинки.

ДВѢ-НЕДѢЛЕНЪ ПОЛИТИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ И КНИЖОВЕНЪ ВѢСТНИКЪ

Всѣки абонатъ има право да си достави загубения брой, по току
свѣдѣ получаването на слѣдующий брой. Инакъ, слѣдъ туй врѣме плаща
като за „старъ“ брой, и то ако има.Adresse
Redaktion „Nedelia“
Pleven.Редакцията е ввела за правило да не испъква никакви поръчки,
които не сж придружени съ стойността.

За обявленията се плаща слѣдъ първото публикуване.

ХОНОРАРЪ

Редакцията ни, като има голѣмо желание да
направи в. „Недѣля“ колкото се може по инте-
ресенъ и разнообразенъ, то въпрѣки всичкитѣ труд-
ности и материални жертви, общава **ХОНОРАРЪ**
на тия Г-да, които биха ѝ испратили нѣкои полез-
ни и интересни литературни трудове за обнарод-
ване.

Прѣдпочитание ще се даватъ на тия статии,
които иматъ слѣдующето съдържание:

- 1). По икономията, индустрията и търговията;
- 2). Научни статии: медицина, възпитание, техни-
ка, история, астрономия и философия.
- 3). Изяшна литература: повѣсти, романи, дра-
матургия и поезия—прѣводъ и оригиналъ.

Съ особено удоволствие ще даваме мѣсто въ
вѣстникътъ си на разни съобщения, които иматъ
общественъ характеръ.

Редакцията.

Има ли нужда сегашното правителство отъ опозиция?

Гдѣто има борба, тамъ има жи-
вотъ и прогресъ, но борба честна и
справедлива.

Въ минжлия си брой, ний направихме уп-
рѣкъ на нашата журналистика и народа ни въобще,
за гдѣто отъ освобождението ни насамъ политичес-
китѣ борби у насъ все повече се усилватъ. Ний пакъ
ще повторимъ, че цѣлата наша журналистика, захла-
стната въ тия борби, още продължава да се за-
нимава съ личности и партизанства, а иконо-
мическитѣ въпроси, относително унапрѣждане стра-
ната и хиляди други такива, които трѣбва да
се турятъ на дневенъ редъ, стоятъ не разисква-
ни. Наистина до 18-й Май т. г. журналистиката ни
можѣ да извърши единъ доста важенъ актъ, като
свали единъ съсипнически режимъ, който цѣлосемъ
години смучеше кръвта на българина. А по настоя-
щемъ, справедливостта го изисква да признаемъ, че
страната ни се радва на едно колко-годѣ по-корек-
тно управление, макаръ и да е извършило нѣкои и
други безакония, но това е останало наслѣдство
отъ прѣдшествующия тиранически режимъ.

Сегашния кабинетъ, както е извѣстно, се със-
тои отъ нѣколко различни партии, които за благо-
то на тѣзи съсипана страна, си подадоха братска рѣ-
ка и се нагърбиха да я докаратъ на нормалния
рѣдъ.

Обаче сега, отъ нѣколко мѣсеци на самъ, у насъ
захванаха да се появяватъ различни партии, повече-
то отъ които иматъ за цѣль да компрометиратъ и
псуватъ тѣзи, които сж на властъ съ цѣль да ги
свалятъ и се качатъ тѣ. А това е твърдѣ печално
явление, което лошо общава за страната.

Казахме по-горѣ, че и това правителство е влѣ-
зло въ единъ грѣшки, а за да се избѣгватъ за въ
бждѣще, то необходимо е нужно отъ една легална
опозиция, въ пълната смисълъ на думата, която да
контролира дѣлата на правителството, да посочва
грѣшкитѣ му, нуждитѣ на населението. Правител-
ството безъ легална и честна опозиция много дѣсно
може да падне въ такива погрѣшки, както това най-
ясно се вижда отъ дѣлата на бившия режимъ, кой-
то напослѣдъкъ захвана да управлява страната съ
пословичното „вътрѣшно убѣждение“ и то слѣдъ
спиранieto на в. „Народни Права“, който въ врѣ-
мето си бѣше единичекъ опозиционенъ вѣстникъ и
напослѣдъкъ до 18-й Май „Свободно Слово“ и др.

Независимо и отъ това, у насъ необходимо е
нужно отъ една обща ръководяща мисълъ, която
освѣнъ да контролира дѣлата на правителството ни
безпристрастно, но тѣзи сплотена ръководяща ми-
сълъ да бжде единъ видъ като опозиция на прави-
телството.

За да бжде полезна такава една опозиция на
страната и да принесе своитѣ „грамадни“ плодове,
които прѣдполагаме, то тя трѣбва да се състои отъ
безпристрастни прѣдставители на общественото мнѣ-
ние — журналиститѣ. Именно тѣзи послѣднитѣ, сгру-
пирани въ единодушие ще съставляватъ народополѣз-
на опозиция на кабинета ни въ сжщо врѣме,
като се защитава и самото правителство отъ не-
приятелитѣ му, ако биха такива се появили. Глав-
ната задача на тѣзи опозиция да се състои въ това:
подобрене икономическото състояние на България;
защитавање нейнитѣ интереси, короната; по лега-
ленъ начинъ да воюви за постигане и завѣтнитѣ
наши идеали . . . да бичува безаконията на прави-
телството и пр. Такава една опозиция въ едно
кратко врѣме ще може да принесе голѣма полза на
страната.

При такива условия, нашата журналистика ще
може да се избави отъ тия вътрѣшнитѣ партизански
страсти, които освѣнъ че заблуждаватъ нашия чита-
ющъ свѣтъ съ праздни работи, но още и неговитѣ
прави тѣй се развратяватъ и деморализирватъ, по-
слѣдствията отъ които сж фатални и за държавата
и за потомството ни. Независимо и отъ това но при
такова едно истрѣзнявание на нашия периодически
печатъ, ний ще имаме врѣме да зачекваме такива
важни въпроси, каквито за сега нито на умъ ни
идватъ.

Веднажъ нашата журналистика избавили се отъ
вътрѣшнитѣ партизански борби, съставили се на ед-
на обща ръководяща мисълъ, тогизъ дори ще ѝ се
даде възможность и врѣме между другитѣ полити-
чески въпроси, да се позамисли и върху икономи-
ческото и националното положение на отечеството ни.

Така поне ние мислимъ и вѣрваме, че мнози-
на наши събратия, които сподѣлятъ възрѣнията ни
ще се присѣдинятъ къмъ насъ и ще зачекнатъ то-
ва мнѣние: съставяне на една безпристрастна и ле-

гална опозиция, която, както казахме и по-горѣ да
нѣма за цѣль да се бори за „кокалъ“ и да прока-
рва свои партизани, а опозиция такава, каквато сж
години сжществуватъ въ другитѣ цивилизовани стра-
ни, които на всѣко правителство биватъ сѣ опо-
зиция, тѣй називаеми, „вѣчни опозиции“.

Отъ такава една вѣчна опозиция на кое и да
било правителство у насъ е необходимо нужна.
Ний считаме за излишно да навеждаме примѣри изъ
историтѣ и свѣрѣмения животъ на другитѣ Евро-
пейски народи; считаме за излишно не отъ друго,
но защото вѣрваме, че доста ясно сме се исказали
по този въпросъ, тѣй щото не ще да има нужда
отъ такъвъ излишенъ трудъ, още повече, че отъ
досегашния ни политически животъ на много нѣща
сме се научили, много работи ни минаха прѣзъ
главата; много жертви сж паднали, тѣй щото нуж-
дата отъ една безпристрастна опозиция исцѣква при
всѣки поглѣдъ.

При такова сплотяване на една обща ръко-
водяща мисълъ - журналистиката ни, послѣдната ще
се избави и отъ разнитѣ упрѣки, които ѝ се нана-
сятъ именно за подкупничество чрѣзъ субсидии и т. п.

Спорѣдъ нашето мнѣние, този въпросъ трѣбва
да се тури на дневенъ рѣдъ. Ако стане нужда ние
ще се повърнемъ пакъ да поговоримъ по него.

ИКОНОМИЧЕСКИ ОТДѢЛЪ.

Ще да е извѣстно на нѣкои отъ нашитѣ читате-
ли, че държавицата ни има единъ доста голѣмъ чѣкъ
дѣлъгъ, който и подиръ 2 години на-да-ли ще може да
се погаси, ако разбира се не се направятъ нѣкои дър-
жавни икономии. Най-важния съсипникъ на всѣка една
държава е войската. Тя е забатачила много богати дър-
жави. За войската най-много се харчи и нищо не се до-
бива, а напротивъ освѣнъ че истощава хазната, но и
голѣмъ ударъ принася и на производителността.

Нашата малка държавица за постоянната войска
годишно харчи 24 милиона лева, които се искубватъ
отъ залькѣтъ на бѣдния ни работенъ народъ.

Освѣнъ този огроменъ харчъ за войската, но на-
шата земеделческа почва се лишава отъ 40 хиляди
работни рѣцѣ, които се затварятъ изъ казармитѣ и я-
дѣтъ готовъ хлѣбъ, а естествено е, че тамъ гдѣто се
харчатъ пари, безъ да се добива никаква материална
полза, е съсипия за народа. Ако тѣзи 40 хиляди вой-
ници, които повече сж земеделци се распустнатъ отъ
казармитѣ, знаете ли каква материална полза биха при-
несли на цѣлата ни държава?

Тѣзи тождозъ плодотити нива, ливади и пр.,
които сж запустѣли, защото нѣма хора, за да ги об-
работватъ, такава богатство може да се искара, щото
сегашния износъ на жита и пр. ще се удвои, съ кое-
то годишенъ приходъ ще имаме нѣколко милиона лева,
които току-речи сж заровени въ земята безъ да има
хора, които да ги извадятъ, а при това тѣзи 24 ми-
лиона лева сж оставатъ въ хазната.

Нѣкои ще кажатъ, че е невъзможно една самосто-
ятелна държава да бжде запазена отъ неприятели, ако
нѣма добра организирана войска. Да, ний не отказваме

това, но напротив трѣбва да имаме войска, но не въ толкова голямо число. Да погледнемъ другитѣ балкански държавици: тамъ ще видимъ, че войската имъ се състои повечето отъ народна милиция и 5 — 6 хиляди редовна войска, които пазятъ припаситѣ, сградитѣ и упражнява редуванитѣ се изъ народа новобранци и запасни. Нима и у насъ не може да бѣде тъй?

За какво ни сѣ дотрѣбвали 40 хиляди редовна войска? Или Македония ще освобождаваме, или пъкъ Добруджа ще си прѣвзимаме? Прѣди всичко трѣбва да подобримъ икономическото положение на нашата държава; да не пелѣмъ народната парѣ за непроеизводителни работи; да се прѣдпазваме отъ борчъ, защото главното стрѣмление на нѣкои държави е не чрезъ война да завладяватъ съседитѣ си, а посредствомъ *капитала*. Вземете за примѣръ Гърция и намѣрението на Австрия за Балканскитѣ държави . . .

Врѣдността отъ войската сѣ я съзнали и другитѣ велики държави, които всячески се стараятъ за нейното унищожение. Почти всѣка година изъ райхстагитѣ се внасятъ законопроекта противъ този паразитъ — войската; па и днешния мислящъ свѣтъ енергически се занимава по какъвъ и да е начинъ за нейното унищожение, което кѣсно или рано дохожда до убѣждение, че XIX-й вѣкъ ще изгони този бичъ на човѣчеството, по което справедливо бѣлѣжи и *Графъ Левъ Толстой*, който въ едно свое съчинение казва, че войската и отъ Евангелска гледна точка трѣбва да се унищожи, защото въ Евангелието се казва: «ако те ударятъ отъ едната страна, обърни и другата». Както и да е, обаче това бѣдѣщето ще докаже, но важното е, че като нашата такава една малка държава, едно 3 милионно население да поддържа 40 хиляди редовна войска, това е същия, което скоро се отрази и въ самия държавенъ организъмъ. За туй именно, за да се подобри икономическото състояние на нашата държава, за да повдигне производителността на земеделѣното ни, за да направимъ държавата ни на една богата индустриална държава, което е главния лостъ за създаване на народното богатство, то за постигане на всичко това необходимо е нужно, щото почитаемото ни Народно прѣдставителство да направи слѣдующитѣ икономии въ расходния бюджетъ:

- 1) Намаление числото на постоянната войска на 5 — 6 хиляди;
- 2) Унищожение на полицията, длѣжността на която да изпълнява войската;
- 3) Да се намали числото на чиновническия персоналъ и да се закриятъ длѣжноститѣ на разни сѣдебни финансови пристави и бирници;
- 4) Да не се дава никакви помощи на владии и попове и т. н.
- 5) Правителството да не поддържа никакви учители и инспектори. Такива да се назначаватъ и поддържатъ отъ народа.
- 6) Да се не отпущатъ никакви, абсолютно никакви стипендии на ученици. Това право да се прѣдостави на Окр. постоянни комиссии; и
- 7) Държавнитѣ индустриални заведення да се дадатъ на търгъ за експлоатирание отъ частни лица.

По този начинъ въ едно непродължително врѣмѣ ний ще можемъ да подобримъ икономическото състояние на държавата ни, въ хазната на която постоянно ще се намѣрватъ по нѣколко милиона готови пари, които ще могатъ да се употребяватъ за разни производителни работи, отъ които всѣки днесъ отбѣгва и става *чужия* на държавната машина . . .

Такова е нашето скромно мнѣние за икономическото благосъстояние на нашата толякозъ плодovitа Българийка, която справедливо я нарича нашия народенъ поетъ, че е *една градина, въ която взрѣмъ жижишкостъ; една обетована земя, въ която живѣемъ оскудно*. . .

ИЗЪ НАШАТА ПРЕССА.

Въ 17 брой на в. «Съгласие» г. К-чевъ зачекналъ единъ доста важенъ въпросъ относително нашитѣ Мирови Сѣдилища. Тѣзи статия макаръ и да е прѣпечатана въ в. «Тунджа» (бр. 28) и «Юридически Прѣгледъ» (кн. XVI), то ний спорѣдъ нейната важность правимъ нѣколко извлѣчения и въ нашия вѣстникъ.

Единъ отъ тия неурѣдени учрѣждения сѣ и нашитѣ сѣдилища, особено Мировитѣ въ окръжнитѣ и околийскитѣ градове.

Тѣзи учрѣждения се управляватъ отъ единъ сѣдия и единъ секретаръ и нѣколко писари съ по 30, 50 и 70 лева мѣсечна заплата. И каква работа се върши въ тия учрѣждения? — Въ любопитство ний ще хвърлимъ единъ бѣгълъ погледъ на това.

Всѣка седмица въ тия сѣдилища засѣданията биватъ четири — петъ пѣти. Въ всѣко засѣдание се разгледатъ не по-малко отъ 30 — 40 дѣла. Тѣзи дѣла водятъ подирѣ си купъ работи: 1) държане бѣлѣжки при разгледанieto на дѣлата; 2) правение протоколи на всѣко едно отдѣлно дѣло; 3) резолюции; 4) присѣди; 5) опрѣдѣления; 6) задошни рѣшения; 7) прѣписи отъ тѣхъ; 8) изпълнителни листове; 9) прѣписка съ други учрѣждения: Окр. Сѣдъ, Окол. Управление, общинското управление, прокурора, селскитѣ общ. управления, сѣдебнитѣ слѣдователи и пр. пр. Освѣнъ тѣзи ежедневна работа, която изключително минава прѣзъ рацѣтѣ на сѣдията и секретаря, тоя послѣдний ще трѣбва да приготвява отчетни вѣдмости за дѣятелността на сѣдилището; платежни заповѣди, извѣстия, вѣдомости, за заплатитѣ на служащитѣ и пр. и пр. и пр. И какъ се извършватъ тая притрупани работи? Ето какъ: сутрина отъ темно и вѣчеръ съ свѣщъ се работи, и въ кѣщи още, даже и въ празниченъ день. Така трѣбва да се работи и така работятъ служащитѣ при тия учрѣждения, за да наваксатъ работата, която непрѣменно трѣбва да се свърши, защото не подѣлжи на никакви отлагания и бавяние. Вънъ отъ горната работа, сѣдията е натоваренъ още съ опекунства и има да извършва оглѣди, дознания, провѣрки и пр. Той още има да извършва и опрѣдѣленитѣ отъ закона ревизии на селско-общинскѣ сѣдилища.

Ако погледнемъ какъ сѣ урѣдени тия учрѣждения въ другитѣ цивилизовани страни, ний ще видимъ, че отъ всичкитѣ други държавни учрѣждения, правосѣдието е най-добрѣ урѣдено. Напримѣръ единъ сѣдия за да издаде извѣстно едно рѣшение по нѣкое дѣло, ще трѣбва спокойно и не прѣбързано да разсѣждава върху него и тогава да го приготви и напише. Но това може да бѣде само при такива условия, когато той се ползува съ повече свободно врѣме, а не, когато има да издава било рѣшение, или присѣда, да мисли и това, че прѣдъ массата му се трупатъ купъ книжа за рагледаніе, изучаваніе и подписване, които не търпятъ никакво бавѣние и на туй отгорѣ още нѣколко души го чакатъ за да имъ се разгледватъ заведенитѣ дѣла; да искатъ прѣписи отъ резолюции, изпълнителни листове и хиляди работи, които дору изумяватъ човѣка.

Ето защо нашето мнѣние за урѣжданieto на сѣдебнитѣ учрѣждения е да се състави една комиссия при почитаемото министерство на правосѣдието, която да изучи добрѣ въпроса, слѣдъ което сама ще се убѣди, че дѣйствително показанитѣ тия учрѣждения куцатъ отъ всѣка една страна.

Наистина по правосѣдието има извѣстни учрѣждения, отъ които могатъ да се направятъ значителни икономии, и даже, спорѣдъ както чуваме, комиссията по икономитѣ при финансовото министерство е съкратила съ нѣколко хиляди и бюджета на министерството на правосѣдието, но незнаемъ, именно, като какви и отъ кои подвѣдомственни учрѣждения сѣ направени тия икономии. — Тукъ му е мѣстото да забѣлѣжимъ, защо на тия държавни икономии, не се дава подробенъ от-

гласъ и въ печата? Не ли ужъ трѣбва да се освѣтлява общественното мнѣние и да се разискватъ такива въпроси отъ печата, който е най-компетентний факторъ за коректното имъ разгледаніе? Спорѣдъ нашето мнѣние, мислимъ, че много грѣшатъ тия комиссии съ мълчанието си. Гласность, господа, гласность! Гласността е най-полѣзний и сполучливий тълкувателъ. И на това ли трѣбва да навѣждами примѣри отъ другитѣ цивилизовани народи? — Този трудъ мислимъ, да е излишенъ при обстоятелствата, въ които прѣживява нашата напредничава държава.

* * *

Въ послѣдната (XVI) книга на «Юридически Прѣгледъ», помѣстена е една статия отъ г. М. Кжоследъ относително неправилната практика на нѣкои Мирови Сѣдии. Между другото въ въпросната статия четемъ и слѣдующето, което доста справедливо бѣлѣжи г-нъ Кжоследъ: но по всички дѣла прочитанието или постановяването на резолюцията трѣбва да се отлага за послѣ обѣдъ или до друго близко засѣдание, *но само когато дѣлото е сложно или изисква продължително събѣщение*, която сложность не може да съществува въ търговско дѣло, гледано задочно, по което искътъ е подкрепенъ съ полица, протестирана въ отсъствието на отвѣтника и на всѣкакви възражения по иска и съ отлаганията прочитанието на резолюцията по подобни прости дѣла за послѣ обѣдъ, мировитѣ сѣдии принуждаватъ странитѣ да губятъ цѣли дни за нищо и никаква работа, макаръ и да не сѣ задължени да присѣствуватъ непрѣменно при прочитанието на резолюцията, но тѣхното любопитство за исхода на процеса имъ ги принуждава да присѣствуватъ при прочитанието. — Мировитѣ Сѣдии не трѣбва отъ себѣ да създаватъ какви и да сѣ практики за упражняването на своята власть и изпълнение на длѣжността си, каквито не се основаватъ на дѣйствующитѣ въ страната закони, но да дѣйствуватъ съобразно съ духа и прѣдписанието на законитѣ, по които се ръководятъ тѣ, за което се явява една въпиюща нужда по въвѣжданieto на единъ общъ вѣтрѣшенъ правилникъ за всички сѣдилища, по които да се ръководятъ неотклонно, иначе ще съществува безконечно една неоправдана аномалия, тъй като всѣки сѣдия ще има особна практика и сѣдящитѣ ще сѣ длѣжни да се подчиняватъ на тѣхъ противъ волята си, а пъкъ у насъ Сѣдитѣ, както и другитѣ чиновници, сѣ изложени на често уволнение или замѣстваніе та сѣдящитѣ все ще иматъ случаи да иматъ процеси при разни сѣдии съ нееднакви практики въ своитѣ служебни дѣйствия. Много хубаво бѣлѣжи г-нъ Кжоследъ, но нищо не спомѣня да ли иматъ тѣзи физическа възможность Сѣдитѣ, за да се избѣгнатъ такива практики, които не сѣ по духътъ на законътъ?

* * *

«Искра», кн. V и VI, 94 г. Тѣзи послѣдната книга отъ туй интересно отъ всѣка страна списание, въ общественния си отдѣлъ, между другитѣ важни икономически въпроси за нашата страна, срѣщаме и такъвъ единъ — за подобреніе занаятитѣ и търговията у насъ. Сп. «Искра» като описва фаталното положение на занаятитѣ и търговията у насъ, сиромашията, която отъ година на година сѣ-повече и повече пуца дълбоки корени, за спасително намѣрва срѣдството, ако и ний по примѣра на съседната намъ

Румъния, която чрезъ своите *охранителни митнически тарифи* можѣ да даде единъ силенъ потикъ за развитието на своята индустрия и търговия — направимъ и ние същето. Не трѣбва да бъдемъ страхливи, ако еднажъ за всѣкога се застъпимъ за своето икономическо самосъхранение. Само двѣ сж държавитѣ, които най-много ще се противятъ на такава една мѣрка отъ наша страна; тѣ сж: Австро-Унгария и Германия. За да се постигне, обаче, по-лесно икономическото ни подобрѣние сп. „Искра“ искава мнѣние да се измѣни закона за октроата въ такъва смисълъ: 1) Октроата да стане задължителна, както за градскитѣ тѣй и за селскитѣ общини; 2) За всички излишни луксозни вънкашни стоки, или за такива, каквито се изработватъ у насъ, октроата да се покачи на 25 % и 50 %. Като обръща вниманието по това на почитаемитѣ Нар. Прѣдставители, въ добавѣкъ намѣрва за нужно да се изработи и единъ *охранителенъ митнически законъ*, който е въ състояние за да избави страната ни отъ хищническитѣ рѣцѣ на коварнитѣ ни „доброжелатели“.

* * *

„Малкъ Листъ“, брой 25, съдържа една малка статийка, въ която се зачепватъ два доста важнички въпросчета, именно за дипломатическитѣ ни агенства въ странство и за контролиране на държавнитѣ стипендианти въ странство. Въ първия случай, уважаемия ни събратъ мимоходомъ си задава въпросъ: да ли имаме неизбѣжна нужда отъ такива дипломатически агенства? По нататѣкъ между прочемъ казва: „да се харчатъ толкова много пари, като се назначаватъ толкова души чиновници: дипломатически агентъ, главенъ секретаръ, канцлеръ, секретаръ и др., когато въ сжщностъ нѣма работа нито за двама“... По-нататѣкъ, обръща вниманието на камарата „да обрне внимание върху тоя въпросъ, защото само то е въ положение да земи тоя *въпросъ* най-безпристрастно! Защото харчатъ ли се народнитѣ пари, то може да хващатъ мѣсто, т. е. така да се употребяватъ, щото отъ това да има поне щогодѣ полза и народа, който плаща тия сумми“—За държавнитѣ стипендианти сжщия. Пловдивски събратъ забѣлѣзва, „че тѣ, стипендиантитѣ, нѣматъ почти никаква контрола отъ страна на Министерството на просвѣщението. Ако да имаше строга контрола, то нѣмаше да има стипендианти, които, да стоятъ въ странство по-много повече отъ опрѣдѣленото число години.... И тукъ трѣбва да се онищожи, защото е срамътъ и грѣхотъ да имаме стипендианти, които се срамуватъ да се казватъ за стипендианти, понеже се располагатъ повѣче и отъ самоподържаницитѣ, а тия народни пари, може да се употребятъ за подобрѣнието на земледѣлието, на занаятитѣ, на търговията и на индустрията, ако може да става думи за такива, които отпадатъ отъ година на година“

* * *

„Съгласие“ брой 21. Въ този хубавъ вѣстникъ, съ удоволствие ще отбѣлѣжимъ факта, се помѣстватъ много важни политико-икономически статии, които заслужаватъ всѣстранно внимание. Въ 21-й брой на казания вѣстникъ е помѣстена една статийка, писана отъ г. Н. Д. К. върху единичкото наше техническо училище при село Княжево (Софийско). Почтения авторъ на тѣзи статия доста обстоятелствено разглежда това училище, за сравнение на което навѣжда нѣколко примѣри изъ Сърбия, Белгия и пр., гдѣто такива технически училища сж поставени съвършено друго-яче:

вмѣсто да служатъ като теоретически непроизводителни училища, то такива тамъ сж били урѣдени, тѣй, щото въ едно и сжщо врѣме служатъ и като производителни учрѣждения (работилници). И дѣйствително много справедливо бѣлѣжи автора на въпросната статия че „сега за сега у насъ не се чувствува такава нужда отъ теоретици, защото нѣмаме тѣзи почва и главната нужда се чувствува отъ практики работници, които да употребятъ своята специалностъ на дѣло, а не да учатъ по цѣли години въ техническото училище, а напконъ. да се залавятъ на други служби, както бившето Сливенско тъкарско-вапцарско училище, по което румелийското правителство похарчи сума пара и за ин-строментитѣ и за подържане ученици, но отъ тия послѣднитѣ нито единъ не се посвѣти на занаята си, а виждаме ги учители и чиновници“

* * *

„Социалистъ“ (брой 9, т. г.) Въ уводната статия на този вѣстникъ искава се слѣдующето мнѣние: „държавата е създава сегашното статистическо бюро; ний искаме щото и въ тоя случай тя да отиде по-нататѣкъ да издигни статистиката на една височина, и при която тя би могла да бѣде най-полѣзна за обществото. Въ това тя ще бѣде улеснена отъ самитѣ учрѣждения, въ архивитѣ на които лежи огроменъ материалъ, трупанъ съ години; тоя материалъ трѣбва да се събере, разпрѣдѣли и обнародва. Вънъ отъ това трѣбва да се назначятъ особни лица, които биле сами, или чрезъ органитѣ на властѣта, ще могатъ да събиратъ свѣдѣния изъ различнитѣ области на селския и градския животъ. Сетѣвъ по-честото и редовно напечатване на добититѣ резултати би било едно важно допълнение, къмъ горнитѣ подобрения.“—Дѣйствително това мнѣние, което искава нашия социалистически събратъ е важно и належащо, но да ли такива статистически сухи цифри ще има да се интересуватъ отъ тѣхъ? Май не ни се вѣрва, още повече като имаме прѣдъ видъ, че докладитѣ та нашитѣ Окр. Управители надали се прочитатъ поне отъ нѣкои заинтересувани. Справедливо бѣлѣжеше „Български Прѣгледъ“, когато разглеждаше докладитѣ на Окр. Управители, че тѣ (докладитѣ) у насъ не възбуждатъ никакъвъ интересъ, които сждържатъ такива богати статистически свѣдѣния за икономическия ни животъ. Независимо отъ тѣзи незаинтересованостъ относително статистическитѣ цифрени данни, то като имаме прѣдъ видъ, че отъ година на година все повече се цивилизоваме и влизаме въ пѣтя на прогресса и културата, то заедно съ това нече съмнѣние че и нуждитѣ ще трѣбва да се удовлетворяватъ.

* * *

„Пловдивъ“. „Единъ незапечатанъ въпросъ“. Слава Богу, нѣкои отъ нашитѣ вѣстници захванаха да се свѣствятъ отъ това партизанско и клюкарско веяние, което напослѣдѣкъ тѣй силно ги бѣ обладало. Обаче тия нѣкои вѣстници съставляватъ една микроскопическа частичка отъ нашето плодовито прѣзъ тѣзи година вѣстникарско поле. Вѣстницитѣ: „Съгласие“, „Прогресъ“, „Новини“, и умрѣлото „Св. Слово“ нѣкакъ си се сѣтиха и за халѣтъ на нашия народъ и неговия икономически животъ и сегисъ-тогисъ изъ между колонитѣ имъ се явяватъ и такива хубави народно-стопански статии, които правятъ честъ и на самитѣ редактори. — На послѣдѣкъ, незнаемъ на какво да го отдадемъ, но еснафския едно врѣме в. „Пловдивъ“ отетжли 1—2

колонки, въ които да се расправа за селяни-ята и занаятчи-ята. Такава именно прѣлестна статийка срѣцнахме въ 86 брой отъ т. г. въ казания народо-стопански християнски Пловдивски вѣстникъ. Авторѣтъ на тѣзи статия г-нъ *Ванкингъ* (псевдонимъ) много справедливо кори нашия периодически печатъ, който захласнатъ въ партизанства не обръща внимание на такива въпроси съ политико-икономически характеръ, които като метеоръ се явяватъ всѣка година или всѣки мѣсець, сѣ нови и сѣ сжщи. Ний на много мѣста го казахме и пакъ ще повторимъ, че длѣжностъ е на нашето вѣстникарство *безпристрастно* да разглежда тѣзи въпроси, които се отнасятъ за икономическия нашъ животъ. Да, това е длѣжностъ на нашето вѣстникарство. Тукъ нѣма да спомѣваме какви именно важни и полѣзни мнѣния се искаватъ въ нѣкои наши списания и вѣстници, но тѣ се заминаватъ току незабѣлѣзани. По този случай нашия Пловдивски събратъ прави слѣдующето прѣдложение: „да се състави една комиссия отъ разнитѣ министерства, която мѣсечно или седмично, като прѣглежда седмичнитѣ, мѣсечнитѣ или ежедневнитѣ издания на нашия периодически и дневенъ печатъ, да обръща внимание и изучава въпроситѣ, които би се прѣдложили по подобрѣние на нашето земледѣлие, занаятчийство и пр. пр. въ тѣхъ. Наистина и туй мнѣние е хубаво, полѣзно, но по-хубаво ще бѣде това да се осжществи отъ частната инициатива, както прѣдложи неотдавна нашия уважаемъ икономистъ г-нъ *П. Габе* — учрѣждаването на едно политико-икономическо дружество. Но тѣй или инѣкъ, въ заключение ще кажемъ, че длѣжностъ е на нашето свѣстно вѣстникарство да прѣстане вече да храни читателитѣ си съ партизански и клюкарски статии, които твърдѣ злѣ се отразява и въ държавния организмъ, и въ народа, който отъ досегашната газетарска храна тѣй ниско е испадналъ и нравствено и материално. Нашето вѣстникарство за да служи като отгласъ на народнитѣ желанія и тѣлкователъ на общественитѣ мнѣния, свята длѣжностъ му се налага, щото да държи честно и високо знамето си за да служи не на частнитѣ си прищевки или партизанства, а на народа, който го поддържа.

ИЗЪ ДОПИСКИТѢ НИ.

Въ този отдѣлъ ний ще даваме извлѣчения отъ всичкитѣ дописки, които се получаватъ въ редакцията ни, разбира се, ако сж сходни съ програмата на вѣстникѣтъ ни.

* * *

София. Редакция в. „Недѣля“. — Появяването на Вашия в. „Недѣля“, тукъ направи голѣмо впечатление програмата му, особенно справедливото бичуване на партизанскитѣ борби, които за голѣмо съжаление още продължаватъ. Дерзайте.

* * *

А. Димитровъ

Пловдивъ. Г-не Редакторе! Тукашнитѣ търговци и занаятчи сж особено удоволствие прочетоха вѣстникѣтъ Ви „Недѣля“. Тукъ ние кроимъ да си съставимъ единъ търговски занаятчийски клубъ, който да ходатайствува прѣдъ правителството за повдигане за аятитѣ и търговията, които се намиратъ въ прѣдемиртна агония. ще Ви съобщавамъ по това.

Приемете искрението ми къмъ Васъ почитание:

* * *

Н. Ненковъ

Ловечъ. Г-не редакторе. Вънъ въ първия си брой пишете, че нашия народъ билъ деморализиранъ. Това е много вѣрно казано, но знаете ли, че и г-да офицеритѣ още повече деморализиратъ народа ни? Азъ не обичамъ да укорявамъ, но такива маскаралжи не сжмъ виждалъ никждъ, които сж втршатъ отъ военитѣ. Прѣди нѣколко недѣли, въ нашия градъ стана такъвъ единъ скандалъ

отъ офицеритѣ, щото вечерята въ кафенето цѣла оледени бѣше, дору и на свирачитѣ инструментитѣ испочупиха. Ето защо за да се искоренятъ тия работи и за да се прѣдпазимъ отъ аристократизма, който на послѣдѣтъ захвана доста да се разпространява; за да подобримъ страната ни въ финансово отношение, то добръ ще стори почитаемото нар. прѣдставителство да намали заплатитѣ на офицеритѣ и измѣни тѣхния законъ за пенситѣ.

Единъ.

Б. Р. Писатѣтъ на тѣзи дописка ще ни извини, за гдѣто тѣи скѣпихме неговия трудець. Той ни съобщава много работи изъ военния животъ, но ний неможемъ да станемъ отзивъ на тѣхъ, защото не е познатъ на редакцията, а при това си крие името. — Колкото за намаление заплатитѣ на офицеритѣ, ние на тѣлно поддържаме мнѣнието на нашия дописникъ, което заслужа вниманието на нашия печатъ. Ний бихме се занимали и по този въпросъ, но тѣснитѣ колонии на в „Недѣля“ не ни позволяватъ да направимъ това. Но дано нѣкои отъ събратята ни сторятъ този трудъ.

Чирпанъ. Редакция в. „Недѣля“. „Слава Богу“ казахме, като прочетоме в. „Недѣля“. Мало и голѣмо „аманъ“ вика, отъ тие партизанства. Особено нашия градъ, Г-не редакторе, като че ли е станалъ центръ на партизанскитѣ буйства и разбойничества. Отъ „исти“ челякъ не може двѣ думи да си поприкаже за халѣтъ ни и сиромашята, която тука, май доста се разпространява. Гдѣто и да отидемъ, се припири между „бѣли“, „черни“ и незнамъ какви си още. Тия зависти и партизанства ще ни изедятъ главитѣ, което ни напомня нашетои сторическо минжло.

Ведри.

София. Г-не редакторе! Въ нашия градъ върлува чудесна търговска криза. Много търговци клонятъ на фалиментъ. Тѣзи дни ще има събрание отъ търговци и промишленници, които ще обмислятъ върху тоя търговски застои и ще подадѣтъ заявление до Камарата за прокаране новата митническа тарифа.

Стояновъ.

ЛѢТОПИСЪ.

— **Праздненство.** На 8-й того сутренъта по случай побѣдата надъ Сърбитѣ въ врѣме на Сръбско-Българската война, се отслужи благодарственъ молебенъ, слѣдъ което се произведе парадъ на площада, при градскитѣ паметникъ, гдѣто присѣтствуваха всичкитѣ чиновници и граждани.

— **Побѣсенъ вълкъ.** На 7-й того вечерята, въ една къща край градътъ, близа единъ побѣсенъ вълкъ, който пѣде ржката на хазина; подиръ това вълкътъ биде убиевъ.

— **Положението на Македония.** Наистена какъвъ жестокъ народъ сме ний, българитѣ! Упоени отъ вътрѣшнитѣ партизански борби; заняти съ интриганствование, ненавизданье, зависти; гонимъ се едни други да си вадимъ очитѣ, а за клѣтия Македонецъ, който пшка тамъ, задъ Рила, нито помислюваме че той е нашъ братъ, и че е изложенъ на постоянни мъки и истезавания. Отъ Кичево ни съобщаватъ такива гижени работи, които се извършватъ надъ тамошния българинъ отъ турцитѣ, щото срамъ ни облива челото и перото се испъзва да ги спомянемъ. До колъ, Боже, тѣзи захластнатостъ?

— **Театръ.** Съ особенно удоволствие съобщаваме на читателитѣ си, че подъ инициативата на нѣкои отъ Плъвенската интелегенция, приготвявали да прѣдставятъ драмата „Книжовникъ“ отъ *Кр. Мирски* и новозлѣзлата въ София, комедия „Долу“ отъ *Д-ръ К. Моресъ*.

— **Граждански клубъ.** Мнозина приятели ни се оплакватъ, че пѣмало кхдѣ да прѣкарватъ свободното си врѣме въ развлѣчение. И наистина, че нашия градъ е лишень отъ полѣзни развлѣчения. Ето защо ние подканваме по-събуденитѣ интелегентни сили да се завзематъ и се открие гражданския клубъ. Сега му е врѣмето.

— **Едно похвално явление.** На 6-й того, въ Недѣля, нѣкои отъ Плъвенскитѣ граждани, съ покана свикаха едно събрание, въ което се обсъдиха слѣдующитѣ въпроси: 1) Прочетѣ се и се прие устава за съставяние на банкерско дружество; избра се управителъ свѣтътъ, който ще почне записването на акциитѣ; 2) Прочетоха се и се подписаха три прошения, съ които се моли почитаемото Народно Събрание и правителството за прѣмахването на октроалното даждие въ гр. Плъвенъ, който най-много съсипва дребната търговия у насъ. — Ний вѣрваме, че почитаемото Народно Прѣдставителство ще уважи молбата на Плъвенскитѣ граждани.

— **Царевницата въ Плъвенско.** Тѣзи годишната реколтата на царевницата (мисиря) въ Плъвенския Окржгъ е доста слаба. Кризата у селата още отъ сега захвана силно да бие въ очи.

— **Търговска криза въ Свищовъ.** Съобщаватъ ни, че търговската криза въ градъ Свищовъ доста се осилва безъ никакъвъ спасителенъ исходъ. Тамошнитѣ сждили-

ща сж прѣтрупани съ търговски дѣла. — Сжщето това може да се каже и за нашия градъ Плъвенъ. Има думата правителството.

— **Секретаритѣ при Мир. Сждилища и Народното Събрание.** Научаваме се, че испратено било до Прѣседателя на камарата едно колегктивно заявление отъ секретариитѣ при Мировитѣ Сждилища, съ което просили да имъ се увѣличи заплатата и имъ се даде право на адвокатство, слѣдъ 2—3 годишно изслужено врѣме. По този въпросъ, ако ни се отдаде случай, ще се позанимаемъ специално.

— **Новъ портретъ на Стамболова.** Тѣзи дни прѣснати сж въ градътъ ни кабинетни потрети на бившия премиеръ г. Стамболовъ. Любопитното на тия потрети е това, че гърдитѣ на Стамболова сж намарени съ ордени, по такива ордени, които ги е заслужилъ: мртвъшкитѣ глави на Паница, Миларовъ и др., на брой десетъ. Потрета е доста интересенъ, и ний го прѣпоръчваме на читателитѣ си да си го купятъ

— **Европейскитѣ печати за политиката на България.**

Отъ прѣди нѣколко години Руската дипломатия спрямо Княжеството ни бѣ доста злѣ настроена. Както е извѣстно това обстоятелство даде поводъ да бждемъ въ неприятелски сношения съ нашитѣ освободители. Обаче отъ паданието на Стамболовия кабинетъ, сношенията съ Русия захванаха да се оглаждатъ. Отъ смъртта на Императора Александръ III и разлѣненитѣ телеграмми между Н. Ц. Височество и правителството ни съ Руския дворець, европейскитѣ печати продължава да се занимава относително помиреносте ни съ Русия, като казватъ, че тия вече счита Князътъ ни за законенъ Господаръ на България и отъ телеграммата на новия Императоръ Николай вадятъ заключение, че дѣйствително и самата Русия желеа помирение съ насъ. Дай Боже тѣй да бжде.

— **Войната между Япония и Китай.** Спорѣдъ най-послѣднитѣ телеграфически съобщения относително войната между Китай и Япония, захвана да взема друго направление, което клони къмъ помиряване.

— **Вѣнчаванье.** На 6-й того въ градътъ ни се извърши вѣнчалний обрядъ на Г-нъ *Петръ Ив. Добревъ*, учителъ, съ Г-ца *Стоянка Ив. Деревичъ*. — Нашитѣ честитавания на младоженцитѣ.

— **Евреитѣ у насъ и търговията.** Въ редакцията ни се получиха купъ статий, повечето отъ които съдържатъ хищничеството на еврейщината относително търговията ни, което заминава въ тѣхнитѣ рждѣ. Ний съжаляваме за гдѣто не можемъ да дадемъ мѣсто въ вѣстникътъ си на тия материали, като имаме прѣдъ видъ нашия основенъ законъ — Конституцията, която неограничава свободата на никоя нация и вѣроисповѣдание у насъ.

— **Плъвенскитѣ избори утвърдени.** Телеграфически ни съобщаватъ отъ София, че на 9-ий того, при една упорита борба въ Камарата Плъвенскитѣ избори се утвърдиха, както и общинскитѣ.

— **Законъ за пенситѣ измѣненъ.** Това, което пишаме въ минжлия си брой, относително закона и за пенситѣ, тѣзи дни билъ внесенъ въ Камарата, съвършенно измѣненъ. Въ идущия брой ний ще запознаемъ читателитѣ си именно, какъ е измѣненъ и приетъ, ако стане нужда.

— **Новъ икономико-политически книжовенъ вѣстникъ.** Въ гр. Видинъ е започналъ да излиза единъ новъ в. „Защитникъ“, подъ редакторството на г. А. Хр. Ангеловъ. Желамъ успѣхъ и животъ на но ия събратъ.

— **Пиръ.** На 10-й того вечерята по случай потвърждаването на Плъвенскитѣ избори, въ кафенето „Съгласие“ имаме увеселение съ музиката, което се свърши съ единъ скандалецъ! . . .

— **Инфлуенция.** Отъ 2 — 3 дена насамъ въ градътъ ни върлува една атмосферическа болѣстъ, която доста прилича на инфлуенцията.

— **Една нѣрвава сцена.** Новата епидемическа болѣстъ, върлува у насъ доста захваща да се усилва и между офицерството. Нѣкои медици отдаватъ причинитѣ на тѣзи болѣстъ на хубавитѣ тѣзгодишни Плъвенски вина. Като пишамъ тѣзи редове, ние съ голѣмо негодувание съобщаваме на читателитѣ си най-послѣдното произшествие извършено въ нашия знаменитъ по буйността си градъ Плъвенъ. — На 7-й Ноември т. г. тукашния 4-й пѣши полкъ празнува своя полкови празникъ — Сръбско-Българската война. По този случай имаме угощение на офицеритѣ. Едва що се покри небето съ ноцния мракъ, часътъ по 5 1/2-6, върѣдъ главната улица, срѣщу Окржжното управление, една компания офицери, заразени отъ тѣзи „нова мода“ болѣстъ, вдигатъ една врѣва, слѣдъ което голитѣ шапки захванаха да се цракатъ. Картина на напомнюваше скици изъ французската революция. Щраканието на шапкитѣ трая близо часъ и половина. Раз-

цѣпени глави, обляни съ кръвъ, скѣсване пагони, земание шапки, викотии, гюрюлтии — до Бога, до като най-сподиръ единъ взводъ войници обкржжиха „болнитѣ“ и ги закареха въ „болницата“ и тѣй се свърши. Геройство, нали? — О, Темога, о mores! —

МЕДИЦИНА.

1. **Цѣръ противъ цирей, синавица и набрало.** За туй нѣщо, помага ябълката *deris. matius* която се опица, изважда ѝ се семето и около него твърдитѣ лосни, распла се на една къриа, посипва се съ захаръ, счукавъ га дребно, и като се притѣни на цирѣи, синавицата, набрало, привързва се на цирѣи, синавицата и т. н. и се остави да изсмучи болното мѣсто и да исчисти раната. Когато цирѣи не е зель да набира, а само тупа, което показва, че ще почне да бере, тогава посипватъ печената ябълка съ нишадъръ и го привързватъ, ябълката и нишадърътъ изсмукватъ цирѣи, отъ което побѣлява, разижда се и оздравя.

2. **противъ трѣска.** Взиматъ се листата отъ вълча ябълка (*Airtabochia clema titir*) и се сварватъ и чорбата да се пие отъ болния, който въ скоро врѣме бива излѣкуванъ.

3. **противъ порязано.** Когато се посѣче нѣкой и нѣма подъ ржка другъ цѣръ, да се счука барутъ на дребно и да се засипе раната, отъ което освѣтъ че раната ще спади малко, но я прѣтега и не я оставя да забере.

4. **противъ сърдцеболъ.** Въ народната медицина стипсата *Alaum* се употребява въ много случаи за цѣръ. Когато боли нѣкого сърдце и го сюрдисва, зематъ една бучка стипса, колкото единъ лешникъ, разравятъ на горѣщото огнище и я турватъ да се пече, като се растоши и изври водата отъ нея, става бѣлъ сухъ пукълъ, който стриватъ на дребно растопватъ го въ една филджанка вода и даватъ на болни да я испие на два-три пжти.

КОРЕСПОНДЕНЦИЯ НА В. „НЕДЪЛЯ“.

Г-ну Градимареву. Тукъ. Статийката Ви се получи. Разсжденията въ нея, относително чиновничеството у насъ, сж доста наивни, защото Вий казвате, че учащата младежъ ламта за чиновнически служби, а скрѣбите, че не се посвѣтватъ на занаятчиство. Въ какво положение се намира това послѣдното? И какъ трѣбва да се унапрѣднѣтъ занаятитѣ у насъ? — Ето въпроси, които лесно се разрѣшаватъ, а мъчно изпълняватъ. Щомъ вирѣятъ занаятитѣ, които да възнаграждаватъ трудъта на занаятчиата, тогисъ заслужа сериозно внимание Вашия трудець. Впрочеъ пишете.

Г-ну Доктору анонимному. Тукъ. Вашия политико-икономически етюдъ доста ни хареса. Ще се помѣсти, като му дойде редътъ.

Г-ну Адвокату Балабанову. Тукъ. Добри ще бждите, ако съобщавате само факти, основани на дѣйствителността и справедливостта.

Г-ца Г-ова. Тукъ. Вашата статийка за женското образование у насъ, ще се обнародва, но само извлѣчения отъ нея. Испрачайте.

Г-ну Т. Чипеву. София. Съгласно писмото Ви ще Ви пращаме 5 броя повече.

Г-ну А. Ковачеву. София. Благодаримъ Ви за съдѣйствието и добритѣ чувства, които изразявате за в. „Недѣля“. 50 броя повече ще Ви испращаме, съгласно писмото Ви.

Г-ну С-ву. Ямболъ. Читалището не е испращало никакви сумми. Ако иска да се абонира, нека испрати стойността за абонамента.

Свещ. Н. Крайчански. София. Въ отговоръ на писмото Ви, съобщавамъ Ви, че *Шапкаръ* не е онзи, за когото мислитѣ. Урѣдника на вѣстника е този, до когото сте писали. Ще чакамъ обѣщанията. Съ поздравъ.

Тѣзи, Г. г. които желаятъ да се абониратъ за вѣстника ни, могатъ и чрѣвъ всѣка Т.-Пощенска станция въ Княжеството да се записватъ и внасятъ стийността единъ левъ за тримѣсечие, безъ да си създаватъ трудъ да испращатъ писма. Това сме направили за улѣснение на абонатитѣ ни.

До които Г-да сме испратили отъ 1-вия брой умоляватъ се да си внесхъ абонамента и чрѣвъ Т.-Пощенскитѣ станции.

Администрацията.

РАЗГЛАСА.

Реданцията на в. „Недѣля“ има нужда отъ единъ писецъ. За споразумѣние заинтересованитѣ могатъ да се отнесхъ до печатницата на г. Д. П. Банжрджиевъ, въ Плъвенъ.

ИЗВѢСТИЕ.

По независящи отъ мене причини, прѣстанахъ вече да бжда съдружникъ съ *Илия П. Макарьевъ*, и нато явявамъ на моитѣ приятели и клиенти, че се съдружихъ съ Г-на *Д. П. Банжрджиевъ*, моля ги, да ме посѣщаватъ съ поржкитѣ си, както и по-рано, на които крайно ще оставамъ благодаренъ.

Съ почитание: *Илия Рачевъ* [печатаръ].
г. Плъвенъ.

Отговоренъ-редакторъ: *Д. М. Шапкаръ*.